

ALTIN VE İNSAN

Barbara BRYNKO

İnsanoğlu çağlar boyunca, altının parlaklık, kolay şekillendirilebilme ve korozyona karşı olağanüstü dayanma gibi fiziksel özelliklerine saygı ve hayranlık duymuşlardır. Ona sahip olabilmek fikri, simya diye adlandırılan ve altının diğer metallerden yapılabileceği inancına dayalı eski bir "bilimin" doğmasına ve sonuçta modern kimyanın oluşumuna neden olmuştur.

Bilim ve gizemciliğin bir karışımı olarak ortaya çıkan simya, Milattan sonraki ilk yüzyılda, Mısır'ın liman şehri olan İskenderiye'de kendini göstermiştir. Mısır metalurjisi ile Yunan felsefi düşüncesinin bir karışımı olan simyanın önünde Aristo düşüncesi yatmaktadır. Bu düşünceye göre, bütün maddeler toprak, hava, ateş ve su olan dört ana elementten meydana gelmişlerdir. Altın, bütün elementleri dengeliyen bir simge olarak, mükemmelliğin özünü oluşturmaktaydı.

Simyacılar, esas maddeyi "ödürerek" yerine yeni bir element koymakla, bir metalin yapısını değiştirebileceklerine inanırlardı. Simyacı, eskilerden aktarılan reçeteleri kullanarak, ergimiş metal kazanı içine kendi gizli iksirini veya filozof taşıyı (genellikle civa, kükürt veya arsenik) ilave ederdi. Fakat renk gerçekten değişirdi. Örneğin, bakıra katılan arsenik, gümüş görünüşlü beyaz bakırın oluşumuna yol açar, az miktardaki altın tozu, ana metalin rengini, altına benzeyen parlak sarı renge dönüştürdü.

Göz boyayıcı görünüşe rağmen, simya aslında modern kimyanın temelini atmıştır. Biyokimyacı İsaac Asimov "Simya, kimyanın kendisidir.

Eski kimyacıların çılgınlık ve akibetleri bu kavramın kötüye kullanılmasına neden olmuştur" demektedir. Asimov şöyle devam etmektedir: "Ortaçağın akıllı simyacıları, kimyasal reaksiyonlar için gerekli (O zamana kadar bilinen en kuvvetli asit sirke idi) mineral asitlerini ve arsenik, fosfor gibi bir kaç elementi keşfetmişlerdi.

Eski simyacılar, biraz değişikliğe uğratarak bu gün bile kimyacılar tarafından kullanılan beher, balon, su banyosu, imbik gibi laboratuvar araç ve gereçlerini yaratmışlardır.

Simyacıların hayalleri nihayet 1936 yılında gerçekleşti. Kaliforniya Üniversitesi nükleer fizikçileri, iridyum ve platinyumu yüksek enerjili nötron akımları ile bombardıman ederek, altını elde ettiler. Fakat bu altın, hemen anında bozunmaya uğradı. Daha sonra Kolombiya Üniversitesi bilim adamları, platinyumu radyumun yanına yerleştirmeyi başardılar. Radyum bombardımanı sağlayan atomik parçacıkları açığa çıkartarak, platinyumu radyoaktif altına dönüştürdü.

Science Digest'ten Çev. :
Metalurji Yük. Müh. Feridun GÖRGÜLÜ

Yaşamın büyük kederleri için cesaret, küçük kederleri için ise sabır gereklidir.

V. HUGO